

PERQUÈ CREIEM QUE HEM DE VOTAR NO AL REFERÈNDUM D'AQUESTA CONSTITUCIÓ EUROPEA

Motius de caire territorial

“(....) Voldríem una Europa que estimés i compregués, com les diverses flors d’un jardí, les seves parles i els seus creadors. Com podem imaginar un jardí en què les roses, orgulloses, es drecessin contra els narcisos o les violes ? Una llengua és com una flor, cadascuna amb el vellut acolorit dels seus pètals, amb l’encens de la seva aroma. No en volem cap d’exclusa dels seu àmbit, cap de menystinguda. (...)”

“Salvador Espriu pensava que el nostre poble *en un temps que sentim proper*, s’integraria a Europa, *salvades la nostra llengua i la nostra història*. Es a dir que ens uniríem a aquesta entitat que ens conserva el nom (...) essent nosaltres mateixos: no una carcassa buida, ni una plana desarrelada. Que no sigui decebuda la nostra esperança, que no sigui escamida la nostra confiança: així molt humilment ho demanem.”

M. Àngels Anglada. Fragments d'*El Mite d'Europa*. Miquel Plana, editor. Olot, 1998.

La proposta d’aprovar, en referèndum, el text d’aquesta concreta *Constitució Europea*, des del punt de vista de la defensa del medi ambient i del territori, mereix la nostra reprovació més enèrgica i sense ambigüitats. Per això creiem que és el nostre deure cívic de dir, públicament, que estem en contra d’aquesta constitució i perquè recomanem VOTAR NO en el referèndum del proper dia 20 de febrer, tot advertint dels PERILLS que pot comportar, no només per a l’Empordà, sinó per al conjunt del territori i dels pobles dels 25 Estats d’Europa on es pretén aplicar.

1.- Aquest text de Constitució Europea opta per un model neolliberal on el desenvolupament “s’efectuarà dins **d’una economia de mercat altament competitiva**” (art. I.3.3) on el bé suprem que es pretén garantir serà “**la lliure circulació de mercaderies, capitals i serveis**” (art. I.4.1). El que fa és imposar un únic model de desenvolupament per a Europa: el dels mercaders i les multinacionals. Amb aquesta constitució no serà possible establir límits o correccions al model neolliberal que es vol implantar. S’abandona a la seva sort (a la del mercat) els drets dels treballadors, i es desmantellen les conquestes socials, assolides al llarg de tot el segle XX. Aquesta constitució farà més difícil aplicar mesures, per tímides que siguin, de caràcter socialdemòcrata. Desapareix qualsevol referència al *sector públic* i qualsevol menció de *servei públic*, (i la idea d’accés o dret a determinats serveis públics bàsics, com la sanitat o l’educació) per deixar-ho tot al mercat competitiu, sense correccions ni pal·liatius.

Sobre la privatització dels serveis (art. III-147), la Constitució opta per un model neolliberal al ultrança i disposa que “La llei marc contemplarà la liberalització dels serveis que contribueixen a facilitar l’intercanvi de mercaderies”. Aquesta liberalització del transport no és més que l’apropiació privada de les inversions públiques de les xarxes dels antics transports públics, que ja va impulsar el govern de Margaret Thatcher, al Regne Unit, i que provocarà més dèficits estructurals, en benefici del model de mobilitat fonamentada, principalment, en la indústria de l’automòbil, i la major contaminació que això comporta, model pensat per a potenciar al màxim els beneficis privats.

2.- Front a aquests plantejaments de fons, les declaracions a favor dels drets dels ciutadans que s’hi contenen no incorporen cap novetat respecte de les recollides a la Declaració Universal dels Drets Humans i als drets ja reconeguts als tractats internacionals. En lloc d’establir mecanismes per a la seva protecció, per a que siguin reals i efectius, el que es fa és diluir a base d’imprecisions, el conjunt del drets, en especial els de caràcter social: ni el dret al treball, ni el dret a l’habitatge, ni el dret a l’educació, a la sanitat, etc.. compten amb instruments que permetin la seva protecció efectiva. Aquesta imprecisió pel que fa a l’abast de les mesures de protecció, contrasta amb la protecció i els minuciosos mecanismes que es preveuen per a defensar i fer aplicar la total privatització i la lliure competitivitat i la lliure circulació de mercaderies, capitals i serveis.

La circulació de mercaderies i capitals son conseqüència de les deslocalitzacions i obliguen a transportar mercaderies des dels països emergents als centres consumidors europeus a la màxima velocitat possible per les noves carreteres, ferrocarrils, ports i aeroports que s’impulsen per tota Europa amb la conseqüència dels costos externs que tal transport i ocupació del territori signifiquen. Referent a les xarxes de transport comunicacions i energia que s’esmenten a l’Art III-246 ”...En el context d’un sistema de mercat obert i competitiu, l’acció de la Unió tindrà per objectiu afavorir la interconnexió i interoperabilitat de les xarxes nacionals així com l’accés a les esmentades xarxes”. Es pot considerar que al ser xarxes privatitzades, no son intrínsecament d’interès general sinó

que funcionen primordialment en benefici de les companyies transnacionals, companyies impulsores de les planificacions territorials expansives ja que a mes territori ocupat mes consum i mes beneficis propis generen. Els treballadors, els recursos naturals, el territori, el medi ambient, són mercaderies al servei d'aquest model neoliberal de producció altament competitiva.

3.- El text de Constitució, per la seva extensió, és més aviat un *Reglament*, ja que compta amb un total de 448 articles. Curiosament, només 2 articles es dediquen a tractar el **Medi Ambient** (l'article 223 i el 224). El tractament del medi ambient, com passa amb els drets dels ciutadans, no contempla mecanismes de protecció per a la seva defensa efectiva. El dret a gaudir del medi ambient, no es contempla com un autèntic dret, ni individual ni col·lectiu. No s'incorpora el principi de l'acció pública per a la defensa del medi ambient, cosa que permetria als ciutadans vetllar per a la seva defensa efectiva. Tampoc es preveu o s'avança en la tipificació d'un delictes contra el medi ambient. En aquesta constitució el medi ambient no és considerat com un bé jurídic a protegir. Ni, s'estableixen criteris o limitacions a l'apropriació privada dels recursos naturals bàsics, com ho és l'aigua.

Es preveu que una llei marc europea estableixi els aspectes fonamentals de la política mediambiental: l'ordenació del territori, gestió de recursos hídrics i la utilització del sol (art. III-234). Però, aquesta, haurà de ser adoptada per unanimitat. Cosa que resultarà molt difícil que s'aprovi perquè equival a atorgar el dret de veto a qualsevol del 25 estats membres, impedit que prosperi, qualsevol proposta que, efectivament, tendeixi a la utilització dels recursos naturals i del territori de forma prudent i racional, i que posi límits a la lògica de l'economia de mercat altament competitiva. Aquest tractament constitucional del medi ambient resulta deplorable. Estarem en mans de lleis d'ordre superior a les nostres, amb uns legisladors que consideraran el territori dins dels paràmetres de l'actual política neoliberal del creixement i consum del sòl exclusivament supeditat als interessos especulatiu del mercat.

4.- Un exemple de com es buida de contingut i es queden en paper mullat determinats *principis* és el de que, per una part, es reconeix el principi de que *qui contamina paga*, però si la seva aplicació comporta costos considerats desproporcionats, s'admetran "excepcions temporals" o "suport financer a càrrec del Fons de Cohesió", és a dir, pagats per tots nosaltres. O totes dues coses. Els ciutadans quedem desprotegits davant de les grans contaminacions i poden tornar a quedar impunes grans desastres ecològics (com els d'Aznarcóllar i del Prestige)

5.- El funcionament de les institucions europees menysté el paper del poder legislatiu (Parlament) que és l'únic escollit pels ciutadans, en front dels amplis poders que s'atorguen, fins a tres òrgans, del poder executiu. El Poder Judicial (el Tribunal de Justícia de la Unió Europea) està més pensat per a defensar els principis del lliure mercat i les disputes sorgides entre els Estats en l'aplicació d'aquest principi, que no pas per a defensar els drets dels ciutadans. El *Comité de les Regions*, on podria fer-se sentir la veu del territori, és el que era: una peça decorativa de consulta. El principi de subsidiarietat, s'abandona, per deixar que pugui expandir-se, sense límits, l'economia de mercat, que, per a que sigui *altament competitiva*, com es consagra en aquest text constitucional, prescindirà de qualsevol limitació que gosin plantejar els governs i els nostres legítims representants del territori.

6.- La política energètica de la Unió (art. III-256) tindrà com a objectiu garantir el funcionament del mercat de l'energia (sempre de caràcter privat). L'accés a les xarxes nacionals i la seva interoperativitat i interconnexió serà garantit en el context d'un sistema de mercat obert i competitiu (naturalment, privat).

7.- En el camp de la investigació, on tradicionalment els recursos han anat principalment destinats a la investigació militar i a la seva indústria auxiliar, no s'impulsa ni s'esmenta cap canvi de tendència. Al contrari: es crea, amb rang constitucional, l'Agència Europea de Defensa "*per reforçar la base industrial i la investigació armamentística*" (art. 4.13) Es desaprofita aquesta oportunitat per a prioritzar i impulsar la investigació en el desenvolupament d'energies alternatives, que permeti una utilització sostenible dels recursos, etc...

Els que fins ara vèiem el procés de construcció d'Europa com un referent on emmirallar-nos, creiem que amb aquest concret tractat el que es fa és posar en venda el nostre territori i els nostres recursos, en el context d'un gran, llarg i profund retrocés per al conjunt de les aspiracions dels ciutadans que creiem de veritat en una Unió d'Europa, perquè també aspirem a un món més just.

Els que defensem el territori des de posicions ètiques, democràtiques, solidàries i pacífiques, creiem que aquest tractat ens allunya d'aquestes aspiracions. Aquest tractat també, com una "torna", incorpora i reforça els lligams (quedarem lligats de peus i mans) al sí de la OTAN, on no podran plantejar-hi discrepàncies els estats membres. Aquesta constitució ens situa en les coordenades del que representen els Srs. Bush i Berlusconi i els seus models polítics, econòmics i militars.

Lamentem que se'ns ridiculitzi perquè estem en contra d'aquest text constitucional que ens proposen, com si es tractés de l'únic model possible. No només no és l'únic model possible, sinó que és un dels pitjors, i ho és tant, que la dreta més reaccionària no tardarà en voler-nos-el imposar com un nou catecisme, davant del que restarem més desprotegits. I a sobre, si ens queixem, serem titllats d'antieuropeïstes !

Tenim clar que aquest no és el model de *desenvolupament sostenible* d'Europa que volem i que defensem. Ens allunya i ens col·loca en la direcció contrària al protocol de Kioto, a la Cimera de la Terra de Rio.... Suposa un retrocés en els avenços protagonitzats per la societat civil en la defensa dels valors democràtics i en la defensa del medi ambient, dels últims vint anys.

Per això, defensem el NO a aquesta Constitució.